

2018

Resultater fra gennemgan- gen af kommunernes revi- sionsberetninger for regn- skabsåret 2016

Forord

Denne rapport omhandler Børne- og Socialministeriets tilsyn med kommunernes hjemtagelse af statsrefusion på ministeriets område for regnskabsåret 2016.

Det følger af regnskabsbekendtgørelsen, at kommunerne årligt skal indsende en revisionsberetning om kommunernes regnskaber vedrørende de områder, der er omfattet af statsrefusion, til Børne- og Socialministeriet.¹

Gennemgangen af revisionsberetningerne berører de områder, som omhandler ydelser og tilskud på Børne- og Socialministeriets område, der er omfattet af gældende bekendtgørelse nr. 1617 af 15. december 2016 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsafklæggelse og refusion på visse områder inden for Børne- og Socialministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Transport-, Bygnings- og Boligministeriets og Undervisningsministeriets ressortområder.

Foruden resultaterne af gennemgangen af revisionsberetningerne for regnskabs året 2016 indeholder rapporten også oplysninger om tidligere års resultater.

Forkortelsen SEL, der anvendes i rapportens tabeller og figurer, er en forkortelse for service-loven.²

Henvendelse om publikationen kan ske til:

Børne- og Socialministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

TLF: 33 92 93 00

Publikationen kan hentes på Børne- og Socialministeriets hjemmeside:

www.socialministeriet.dk

¹ Bekendtgørelse nr. 1617 af 15. december 2016 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsafklæggelse og revision på visse områder inden for Børne- og Socialministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Transport-, Bygnings- og Boligministeriets og Undervisningsministeriets ressortområder. - - OBS korrektur – skal stå lige

² Lovbekendtgørelse nr. 102 af 29. januar 2018 med senere ændringer.

Indhold

Forord	2
1. Sammenfatning	1
2. Gennemgangen af de kommunale revisionsberetninger	2
2.1 Kommunernes frist for at indsende materialet	2
2.2 Afsendelse af decisionsskrivelserne	3
3. Ministeriets vurdering af revisionsberetningerne	4
3.1 Kategoriseringen af de konstaterede fejl og mangler	7
3.2 Revisionsberetninger med forbehold	8
3.3 Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger	9
4. Revision af personsagsområderne	10
4.1 Forskellige fejlniveauer	11
4.2 Fravalg af personsagsområder	11
5. Fejltyper på personsagsområderne	12
5.1 Merudgiftsydelser ved forsørgelse af børn, jf. SEL § 41	12
5.2 Tabt arbejdsfortjeneste, jf. SEL § 42	14
5.3 Merudgiftsydelser ved den daglige livsførelse til voksne, jf. SEL § 100	15
5.4 Kvindekrisecentre, jf. SEL § 109	16
5.5 Forsorgshjem m.v., jf. SEL § 110	16
5.6 Særligt dyre enkeltsager, jf. SEL § 176	17
6. Generelle og andre fejl	18
7. Tilsyn og opfølgning	20
7.1 Anmodninger om redegørelser	21
Bilag 1 Årshjul – regnskabsåret 2016	1

1. Sammenfatning

Børne- og Socialministeriets gennemgang af de kommunale revisionsberetninger for regnskabsåret 2016 har vist, at der samlet er konstateret en forringelse i kommunernes administration af de udgiftsområder på ministeriets område, der enten helt eller delvist finansieres af staten via statsrefusions, sammenlignet med regnskabsåret 2015.

Ministeriet bemærker, at det i lighed med tidligere år, er kommunernes administration af de enkelte personsagsområder efter servicelovens §§ 41 (merudgifter til børn), 42 (tabt arbejdsfortjeneste) og 100 (merudgifter til voksne), der af revisor vurderes at være de mest fejlbehæftede.³ De typiske fejltypen er manglende vurderinger, manglende opfølgninger i personsagerne, fejlagtige beregninger, konteringer og forkert udbetaling af ydelserne. Ministeriet har modtaget 99 kommunale revisionsberetninger.⁴ Af disse er 72 beretninger vurderet som *tilfredsstillende* eller *ikke helt tilfredsstillende*. Dette er et mindre fald fra 76 beretninger i 2015 og 81 beretninger i 2014.

Gennemgangen har vist et markant faldt i antallet af kommuner, hvor kommunens revisor har fundet anledning til at afgive en eller flere revisionsbemærkninger på ministeriets område. I 2015 fandt revisor anledning til at afgive revisionsbemærkninger i 21 beretninger, mens der alene er afgivet revisionsbemærkninger i 7 beretninger i 2016. I 2014 blev der afgivet revisionsbemærkninger i 18 beretninger.

Ingen beretninger i 2016 har givet revisor anledning til at afgive et forbehold.

Ministeriet har i 2016 anmodet 8 kommuner om at indsende en redegørelse. I 2015 var der alene en enkelt kommune, der blev anmodet om at indsende en redegørelse, mens 2 kommuner i 2014 blev anmodet om at indsende en redegørelse.

I 2016 har ministeriet i et enkelt tilfælde anmodet om en redegørelse vedrørende en konkret nævnt personsag.

³

Servicelovens § 176 (særligt dyre enkeltsager) er tilsvarende fejlbehæftet. Bestemmelsen er imidlertid ikke et personsagsområde, men en refusionsbestemmelse.

⁴

Ministeriet modtager kommunale revisionsberetninger fra landets 98 kommuner samt Christiansø.

2. Gennemgangen af de kommunale revisionsberetninger

Børne- og Socialministeriet modtog i løbet af sommeren og efteråret 2017 de 98 kommuners revisionsberetninger m.v. for regnskabsåret 2016. På Børne- og Socialministeriets ressortområde sender Christiansø også en beretning.⁵ Ministeriet har således modtaget 99 beretninger.

I beretningerne redegør kommunernes revisorer for fejl og mangler i kommunernes regnskab og administration af de udgiftsområder, som helt eller delvist finansieres af staten via statsrefusion.

Væsentlige forhold, der har givet kommunernes revisorer anledning til at afgive revisionsbemærkninger, forhold af principiel og økonomisk betydning og forhold, hvor kommunernes fortolkning af gældende regler giver anledning til tvivl, fremgår ligeledes af beretningerne.

Det fremgår af regnskabsbekendtgørelsen, at ressortministerierne gennemgår og behandler beretningerne og tager stilling til eventuelle bemærkninger og kommentarer vedrørende ministeriets ressortområde. Efter gennemgangen af hver revisionsberetning træffer ministeriet afgørelse i spørgsmål af betydning for statsrefusion, tilskud og andre væsentlige forhold samt yder den vejledning, som behandlingen af revisionsberetningerne giver anledning til. Når beretningerne er gennemgået, sender ministeriet en afgørelse til kommunerne i form af en decisionsskrivelse.

Ministeriets behandling af revisionsberetningerne forløber med cirka et års forskydning i forhold til det relevante regnskabsår.

2.1 Kommunernes frist for at indsende materialet

Fristen for at indsende revisionsberetningerne for regnskabsåret 2016 var, med undtagelse af Københavns Kommune, den 31. august 2017. Fristen for Københavns Kommune var den 30. november 2017.⁶

Forinden den enkelte kommune sender sin revisionsberetning til ministeriet, skal den være godkendt af kommunalbestyrelsen. Christiansø sender ikke en revisionsberetning, men derimod en redegørelse, der forinden godkendes af administrationen.

⁵ I rapporten er kommunerne og Christiansø benævnt under fællesbetegnelsen "kommuner".

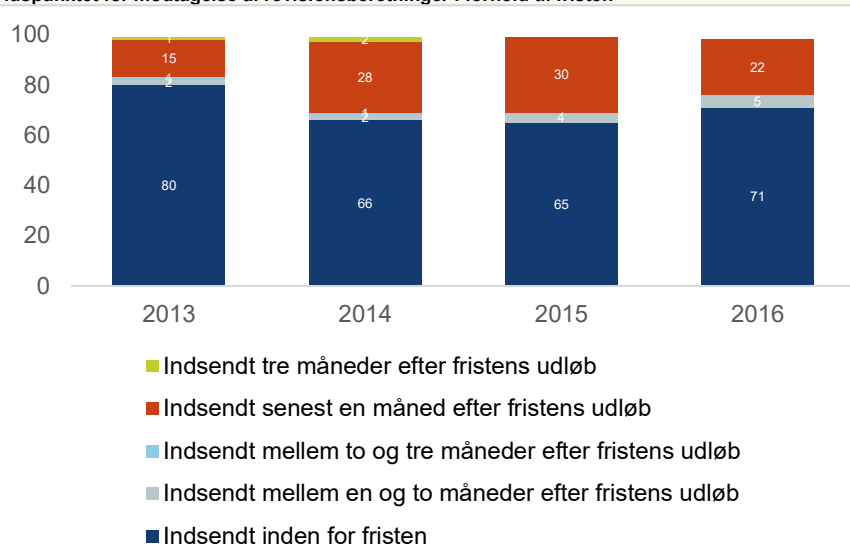
⁶ Fristen fremgår af bekendtgørelse nr. 209 af 17. februar 2017 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v., § 8, stk. 5 og § 10, stk. 3.

Ministeriet anser således først beretningen for indsendt og modtaget, når alt relevant materiale foreligger i ministeriet. Hvilket materiale, der skal indsendes fremgår af det årlige brev, som ressortministerierne i fællesskab sender til kommunerne. Brevet sendes som udgangspunkt i slutningen af maj måned eller i starten af juni måned i året efter regnskabsårets afslutning.

Som det fremgår af figur 2.1 har 71 kommuner sendt deres revisionsberetninger for regnskabsåret 2016 ind inden fristens udløb den 31. august 2017 (for Københavns Kommune den 30. november 2017). Det er en lille stigning fra 65 kommuner i 2015. Generelt er det positivt, at flere kommuner sender revisionsberetningerne inden for fristens udløb.

Figur 2.1

Tidspunktet for modtagelse af revisionsberetninger i forhold til fristen

Kilde: Egne data

Kommunerne skal bestræbe sig på, at deres forretningsgange i forbindelse med regnskabsafslutningen tilrettelægges, så fristerne bliver overholdt.

2.2 Afsendelse af decisionsskrivelserne

Der er ikke i lovgivningen fastsat en frist for, hvornår decisionsskrivelserne skal være udsendt til kommunerne efter ressortministeriernes gennemgang af beretningerne.

Børne- og Socialministeriet tilkendegav i forbindelse med gennemgangen af beretningerne for regnskabsåret 2015, at det er ministeriets mål, at kommunerne modtager decisionsskrivelserne senest med udgangen af februar måned.

Ministeriet har for regnskabsåret 2016, med en enkelt konkret undtagelse, udsendt samtlige decisionsskrivelser inden for den angivne frist med udgangen af februar måned 2018. I den konkrete sag afventede ministeriet en principiel stillingtagen til sagens videre håndtering, hvorfor ministeriet anmodede pågældende kommune om supplerende oplysninger.

Som det fremgår af tabel 2.1 blev 98 revisionsberetninger udsendt inden udgangen af februar 2018.

Tabel 2.1**Decisionsskrivelser afsendt inden for fristen**

	2013	2014	2015	2016
Fristen overholdt	95	99	2	98
Fristen ikke overholdt	4	-	77	1
Her af kommuner, der modtog skrivelsen før årsskiftet	-	14	-	-

Kilde: Egne data

3. Ministeriets vurdering af revisionsberetningerne

Børne- og Socialministeriet gennemgår de indsendte beretninger, hvorefter ministeriet, ud fra oplysningerne i beretningerne om fejlniveauet i kommunernes regnskab og administration på ministeriets område, placerer beretningerne i en af fire kategorier. Kategoriseringen er et internt måleredskab, som ministeriet bruger til at følge og beskrive den generelle udvikling i kommunernes administration på de refusionsbærende områder. Kategoriseringen fremgår derfor ikke af decisionsskrivelserne.

Den interne kategorisering sker på baggrund af de forhold som revisorerne beskriver i beretninger, herunder de afgivne revisionsbemærkninger og/eller forbehold samt de konstaterede fejl og mangler ved sagsbehandlingen. De interne kategorier og deres definitioner fremgår af nedenstående oversigt.

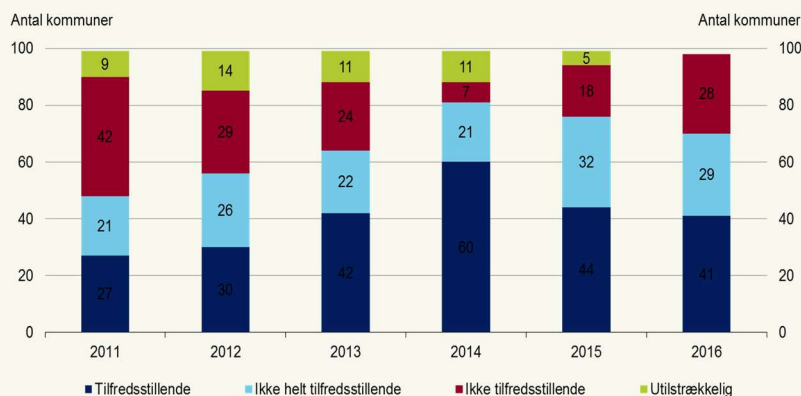
Kategori	Definition
Tilfredsstillende	Revisionsberetningen indeholder ingen fejl eller få enkeltstående fejl uden refusionsmæssig betydning.
Ikke helt tilfredsstillende	Revisionsberetningen indeholder få enkeltstående fejl primært med refusionsmæssig betydning.
Ikke tilfredsstillende	Revisionsberetning indeholder en eller flere væsentlige fejl på flere sagsområder. Primært drejer det sig om: <ul style="list-style-type: none"> • Revisionsbemærkninger • Systematiske fejl • Et for højt fejlniveau både med og uden refusionsmæssig betydning • Mangelfulde forretningsgange
Utilstrækkelig	Revisionsberetning indeholder en eller flere af følgende fejl: <ul style="list-style-type: none"> • Forbehold fra revisionen • Revisionsbemærkninger videreført fra tidligere år • Eventuelt alvorlige systematiske fejl • Manglende opfølgning på aftaler vedrørende forbedring af sagsbehandling med videre indgået med revisionen eller tilsynet

Kilde: Egne data

Af figur 3.1 fremgår, hvordan ministeriet har kategoriseret de kommunale revisionsberetninger fra 2011 og frem.

Figur 3.1

Kategorisering af revisionsberetningerne

Kilde: Egne data

Det bemærkes i forhold til kategoriseringen af beretningerne, at tallene fra 2011-2013 ikke er rensset for betydningen af de områder, der efter folketingsvalget i juni 2015 ikke længere var det daværende Social- og Indenrigsministeriums ressort. Det er derfor alene fordelingen af kategorierne i 2014-2016, der er direkte sammenlignelige.

Tabellen viser, at 71 af beretningerne i 2016 er vurderet til at være enten tilfredsstillende eller ikke helt tilfredsstillende. Det er et mindre fald i forhold til 2015, hvor der var 76 beretninger i de to bedste kategorier. Der kan således konstateres en nedadgående kurve, idet der for 2014 beretningerne var 81 beretninger i de to bedste kategorier.

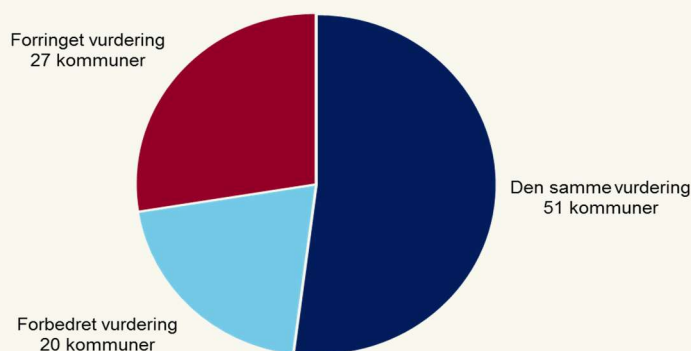
I en stor del af beretningerne har revisor ikke fundet grund til at afgive en eller flere revisionsbemærkninger og/eller forbehold. I disse beretninger har revisor alene konstateret få eller ingen fejl og mangler ved kommunens sagsadministration på personsagsområderne.

Selvom der er konstateret en forringelse i forhold til kategoriseringen i 2016, er det positivt, at ingen beretninger i 2016 er vurderet som utilstrækkelige. Antallet af beretninger, der er vurderet til at være utilstrækkelige har generelt været faldende med mere end 50 % fra 11 beretninger i 2014 til 5 beretninger i 2015 og nu ingen beretninger i 2016.

Figur 3.2 viser, hvordan kategoriseringen af revisionsberetningerne er i 2016 sammenlignet med 2015. I 2016 er 51 beretninger vurderet i samme kategori som i 2015. 20 beretninger er i 2016 vurderet til en bedre kategori, mens 27 beretninger i 2016 er vurderet i en dårligere kategori.

Figur 3.2

Kategorisering af de enkelte kommuners revisionsberetninger, når der sammenlignes med kategorien året før.

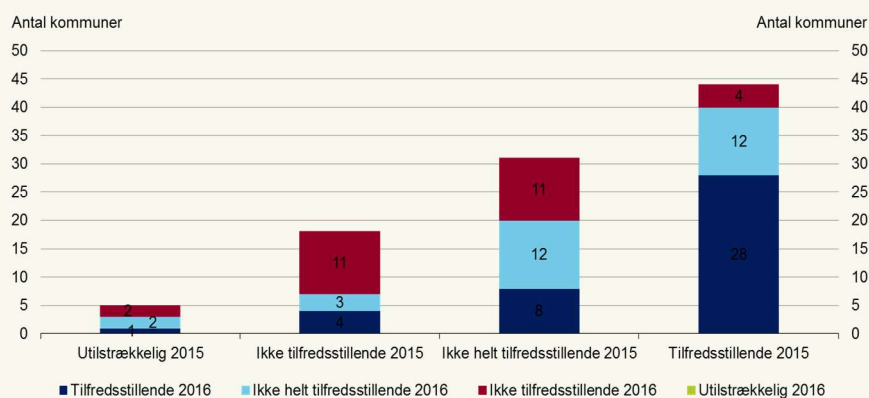

Kilde: Egne data

Figur 3.3 supplerer *figurerne* 3.1 og 3.2 og viser, hvordan beretningerne i 2016 er vurderet i forhold til den kategori, som den enkelte beretning var vurderet til i 2015.

Figur 3.3

Revisionsberetninger i de enkelte kategorier sammenholdt med beretningernes kategori året før.

Kilde: Egne data.

3.1 Kategoriseringen af konstaterede fejl og mangler

I forbindelse med gennemgangen af revisionsberetningerne bliver de fejl og mangler, som de kommunale revisorer konstaterer og beskriver, kategoriseret i fejltypen, der igen bliver inddelt i fejlniveau, jf. også forklaringen i *afsnit* 4.1.1. til *figur* 4.2.

Opgørelsen af konstaterede fejl og mangler baserer sig alene på, om fejltypen er konstateret på det enkelte personsagsområde, og ikke på antallet af gange den enkelte fejltypen er konstateret eller på antallet af fejl, der er konstateret.

På hvert personsagsområde kan den samme fejltypen optræde flere gange afhængig af fejlniveauet, det vil sige alt efter, om der er tale om en enkeltstående eller systematisk fejl, og om fejlen har refusionsmæssig betydning eller ej.

Tabel 3.1., viser fordelingen af de konstaterede fejltypen i revisionsberetningerne for regnskabsåret 2016 på både de enkelte personsagsområder, og når der er tale om generelle og andre fejl, uanset om forholdene har givet revisor anledning til at afgive revisionsbemærkning eller ej i beretningerne.

I lighed med tidligere år, kan en væsentlig del af de konstaterede fejl og mangler på personsagsområderne henføres til områderne efter servicelovens § 41 om merudgiftsydelser til

børn, § 42 om tabt arbejdsfortjeneste, § 100 om merudgifter til voksne og § 176 om særligt dyre enkeltsager.

Serviceovens § 176 er en refusionsbestemmelse og ikke en bestemmelse, der knytter sig til et enkelt personsagsområde. Bestemmelsen omfatter udgifter til alle former for hjælp og støtte efter serviceloven. Enkeltsager, hvor det samlede udgiftsniveau overstiger grænsebeløbet, er omfattet for alle udgifter, og dermed også for udgifter, der i sig selv ikke er refusionsbærende. De konstaterede fejl og mangler er i de underliggende personsager, uanset om der er tale om hjælp og støtte efter bestemmelser, der er refusionsbærende eller ej.

Fordelingen af de fejl, der har medført revisionsbemærkninger beskrives nærmere i afsnit 4.4. Dette gælder både for fejl på personsagsområderne og de generelle og andre fejl.

3.2 Revisionsberetninger med forbehold

Der er ingen kommuner, hvor de kommunale revisorer i beretningen for regnskabsåret 2016 har fundet anledning til at påføre beretningen et forbehold. Det gælder selve revisionsberetningen, men også revisorpåtegning af refusionsopgørelserne (revisorerklæringer) eller af projektregnskaber.

Tablet 3.2. viser hvor mange forbehold, der har været påført revisionsberetninger, erklæringer og projektregnskaber i regnskabsårene 2012-2016.

Tablet 3.2. Revisionsberetninger, revisionserklæringer og projektregnskaber med forbehold

Tablet 3.2 Revisionsberetninger, revisionserklæringer og projektregnskaber med forbehold	2012	2013	2014	2015	2016
Revisionsberetninger med forbehold	1	0	0	0	0
Revisionsberetninger uden forbehold	98	99	99	99	99
Revisionserklæringer med forbehold	0	0	1	0	0
Projektregnskaber med forbehold	3	0	1	0	0

Kilde: Egne data

3.3 Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger

Ved gennemgangen af kommunernes revisionsberetninger for regnskabsåret 2016 er revisionsbemærkningerne enten registreret som bemærkninger på det enkelte personsagsområde eller som bemærkninger på generelle og andre fejl.

For så vidt angår personsagsområderne kan en revisionsbemærkning omfatte flere områder og flere fejltypen. En revisionsbemærkning på generelle eller andre fejl kan ligeledes omfatte flere fejltypen. En revisionsbemærkning kan derfor dække flere områder og være registreret flere gange. Tabel 3.3 viser antallet af revisionsberetninger med revisionsbemærkninger i regnskabsårene 2012-2016.

Tabel 3.3

Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger

	2012	2013	2014	2015	2016
Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger	36	28	18	21	7
Revisionsberetninger uden revisionsbemærkninger	63	71	81	78	92
Revisionsberetninger, hvor der også var en eller flere revisionsbemærkninger året før	25	14	12	8	-
Revisionsberetninger med en eller flere videreførte revisionsbemærkninger fr året før	12	11	11	3	-

Kilde: Egne data

Tabel 3.3. viser, at revisor i 7 beretninger har fundet anledning til at give en eller flere revisionsbemærkninger i forbindelse med revisionen for 2016. Det er et markant fald fra 2015, hvor der var 21 kommuner, hvor revisor fandt anledning til at afgive revisionsbemærkninger på Børne- og Socialministeriets ressortområde.

Der har generelt været en tendens til, at revisorerne har konstateret færre forhold, der har givet anledning til en revisionsbemærkning. Denne tendens fortsatte dog ikke i 2015, idet der skete en stigning på 17 % med revisionsbemærkninger i 21 beretninger mod 18 i 2014. I 2016 er tendensen med et faldende antal revisionsbemærkninger imidlertid at genfinde, idet der som nævnt alene er afgivet revisionsbemærkninger i 7 beretninger.

Børne- og Socialministeriet bemærker, at antallet af revisionsbemærkninger er faldet markant, samtidig med at ministeriet har anmodet flere kommuner om at indsende redegørelser

og supplerende oplysninger end tidligere. Børne- og Socialministeriet har samtidig bemærket, at antallet af revisionsbemærkninger falder, selvom fejlniveauet generelt fortsat er højt.

Børne- og Socialministeriet skal i den forbindelse henvises til ministeriets brev af x. dato om kommunernes hjemtagelse af statsrefusion. I brevet indskræpes det, at det er de enkelte kommunalbestyrelses ansvar, at de kommunale ansvarsområder administreres i overensstemmelse med den gældende lovgivning.

4. Revision af personsagsområderne

Som led i revisionen af regnskabsåret 2016 har de kommunale revisorer konstateret fejl og mangler i 57 af kommunens revisionsberetninger på kommunernes administration af de enkelte personsagsområder på Børne- og Socialministeriets ressortområde.

Ikke alle de konstaterede fejl og mangler på personsagsområderne er vurderet til at have en så væsentlig karakter, at revisor har fundet grund til at afgive en revisionsbemærkning, jf. straks oven for afsnit 3.4.

Tabel 4.1.

Beretninger med konstaterede fejl og mangler på et eller flere personsagsområder

	2013	2014	2015	2016
Med fejl	44	47	56	57
Uden fejl	55	52	43	42
I alt	99	99	99	99

Kilde: Egne data

4.1 Forskellige fejlniveauer

Fejl, der konstateres af kommunernes revisorer, kan have forskellige fejlniveauer. Fejlniveauet afhænger af, om der er tale om enkeltstående fejl eller mere generelle/systematiske fejl. Derudover spiller det også ind i vurderingen, om der er tale om fejl med eller uden refusionsmæssig betydning.

Hver enkelt fejltype kan være konstateret på flere forskellige fejlniveauer inden for hvert enkelt personsagsområde. Samme fejltype kan derfor forekomme flere gange hos den enkelte kommune alt afhængig af fejlniveau. Summen af fejl på de enkelte personsagsområder i figur 4.2. svarer derfor ikke til antallet af kommuner, der har fejl på området.

Gennemgangen af revisionsberetningerne for 2016 har vist, at der generelt set i de fleste tilfælde er tale om, at de konstaterede fejl er enkeltstående og uden refusionsmæssig betydning.

4.2 Fravalg af personsagsområder

Det fremgår af regnskabsbekendtgørelsens § 67, stk. 2, at revisionen af personsager inden for en kortere årrække skal omfatte alle konti, hvor der skal ske personbogføring, uanset antallet af sager eller beløbenes størrelse, jf. dog § 66, stk. 4, om revisionens tilrettelæggelse under hensyn til dens betydning for de statslige myndigheders styring og kontrol.

Tabel 4.3 viser antallet af beretninger, hvor personsagsgennemgangen på det enkelte område er fravalgt af revisor i regnskabsåret 2016.

Tabel 4.3

Beretninger, hvor personsagsgennemgangen på det enkelte område er fravalgt af revisor

Område	Antal
SEL § 41 – Merudgiftsydelser til forsørgelse af børn	42
SEL § 42 – Tabt arbejdsfortjeneste	31
SEL § 72 – Advokatbistand, aktindsigt m.v.	67
SEL § 100 – Merudgiftsydelser til voksne	49
SEL § 109 – Botilbud/kvindekrisecentre	33
SEL § 110 – Botilbud til personer med problemer	33
SEL § 176 – Særligt dyre enkeltsager	1
SEL § 181 – Hjælp til flygtninge	19

Kilde: Egne data

Som led i tilsynet med kommunernes hjemtagelse af statsrefusion, medtages det som en del af gennemgangen af beretningerne, hvornår et fravalgt område senest er indgået i revisionen.

Selvom et område er fravalgt som følge af, at den pågældende kommune ingen udgifter har på området, indgår det som et fravalg. Årsagen til, at området ikke er blevet revideret, vil indgå i vurderingen af, hvilken betydning et gentaget fravalg af personsagsområdet har.

Det gælder for så vidt angår områderne efter servicelovens §§ 109 og 110, at de ofte revideres som led i revisors gennemgang af refusionsopgørelserne. Det samme gør sig gældende for så vidt angår refusionsbestemmelserne i servicelovens §§ 176 og 181.

Hvis et område angives i beretningerne som værende gennemgået som et led i revisors gennemgang af refusionsopgørelserne, vil området ikke være anset for fravalgt ved revisionen på personsagsområderne.

5. Fejltyper på personsagsområderne

5.1 Merudgiftsydelser ved forsørgelse af børn, jf. SEL § 41

I 17 beretninger er der konstateret fejl og mangler i forbindelse med gennemgangen af personsager på området efter servicelovens § 41, om merudgiftsydelser ved forsørgelse af børn.

De hyppigst konstaterede fejltyper er "fejlagtig beregning, kontering og udbetaling", "manglende vurdering" og "manglende opfølgning" med henholdsvis 17, 15 og 13 fejl.

Figur 5.1.

Fejltyper på området efter servicelovens § 41

Kilde: Egne data

I 2015 var der konstateret fejl i 23 ud af de 99 revisionsberetninger. Der er således tale om et lille fald i 2016 sammenlignet med 2015. I lighed med 2016 var fejltyperne "manglende vurdering", som var hyppigst konstateret.

Børne- og Socialministeriet offentliggjorde i 2017 to danmarkskort, der illustrerer omgørelsesprocenten i ankesager i alle landets kommuner. Det ene af disse kort er målrettet ankeafgørelser på børnehandicapområdet, hvoraf en væsentlig del omhandler afgørelser truffet efter servicelovens §§ 41 og 42. Kortet tydeliggør, at der er væsentlige udfordringer med sagsbehandlingen på børnehandicapområdet, hvor omgørelsesprocenterne er væsentlig højere end på det sociale område generelt.

Med satspuljeaftalen for 2018 blev der desuden, jf. lov nr. 703 af 8. juni 2018 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, indført en pligt for kommunerne til at behandle danmarkskortet på et møde i kommunalbestyrelsen. Derudover bliver Ankestyrelsens ankestatistik styret med en database over kommunernes påtaler i klagesager hos Ankestyrelsen. Formålet er at sikre politisk fokus på og ansvar for kvaliteten i sagsbehandlingen, herunder styrke gennemsigtighed i og synliggøre, hvilke påtaler Ankestyrelsen giver kommunerne i forhold til deres sagsbehandling.

Det er ministeriets forventning, at offentliggørelsen af kortet m.v. fremover vil skærpe kommunernes opmærksomhed på sagsbehandlingen på området og skabe incitament til, at der iværksættes lokale initiativer for at forbedre denne.

Børne- og Socialministeriet henviser i øvrigt til ministeriets brev af x dato om kommunernes hjemtagelse af statsrefusion. I brevet indskærpes det, at det er de enkelte kommunalbestyrelses ansvar, at de kommunale ansvarsområder administreres i overensstemmelse med den gældende lovgivning.

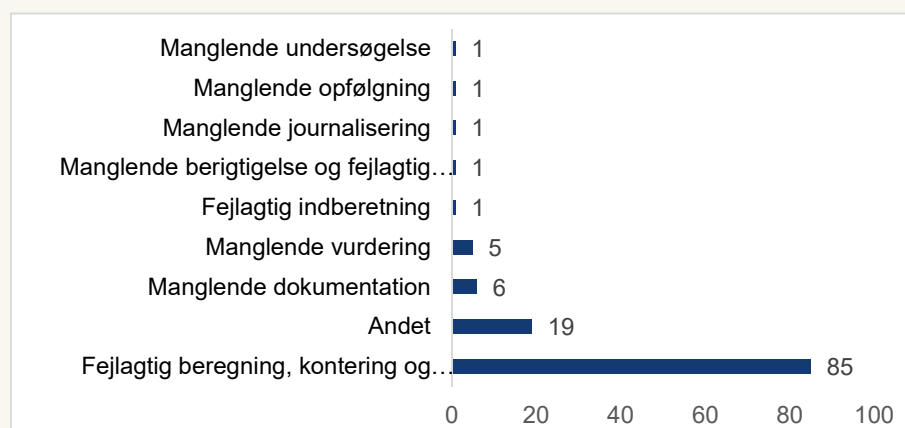
5.2 Tabt arbejdsfortjeneste, jf. SEL § 42

I 31 beretninger er der konstateret fejl på området tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42.

Den hyppigst forekommende fejltype på området er i lighed med tidligere år fejlagtig beregning, kontering og udbetaling. Fejltypen er konstateret i 85 tilfælde og knytter sig primært til fejl ved selve beregningen af grundlaget for udbetalingen af hjælpen.

Fejltypen "manglende vurdering", der er konstateret i 5 tilfælde, dækker primært over manglende vurdering af og stillingtagen til eventuelt sparede udgifter, som følge af, at der er bevilliget hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til pasning af eget barn i hjemmet.

Figur 5.2
Fejltyper på området efter servicelovens § 42

Kilde: Egne data

Det bemærkes, at fejltypen "fejlagtig beregning, kontering og udbetaling" i 2015 var konstateret 24 gange fordelt på 33 revisionsberetninger. Der er således tale om en ganske stor stigning i fejlniveauet på området.

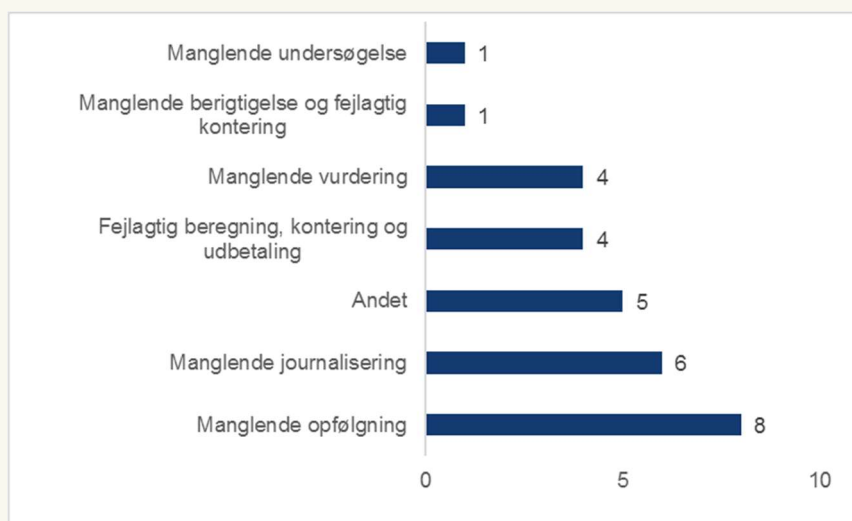
Det er ministeriets vurdering, at det ovenfor omtalte danmarkskort m.v., også her vil styrke kommunernes opmærksomhed på kvaliteten i kommunernes sagsbehandling, og dermed også i sager efter servicelovens § 42.

5.3 Merudgiftsydelser ved den daglige livsførelse til voksne, jf. SEL § 100

Gennemgangen af beretningerne har vist, at der i 16 beretninger er konstateret fejl i forbindelse med personsagsgennemgangen på området efter servicelovens § 100, om merudgiftsydelser til voksne.

Det er primært fejltyperne "manglende opfølgning" og "manglende journalisering", der er konstateret flest gange. Manglende vurdering dækker i flere tilfælde over manglende vurdering af, om den konkrete borger er i målgruppen for støtten eller manglende vurdering af, om der er tale om merudgifter.

Figur 5.3.
Fejltyper på området efter servicelovens § 100

Kilde: Egne data

Det bemærkes, at de konstaterede fejl overvejende har karakter af generelle forvaltningsretlige mangler.

Ministeriet har imidlertid i forbindelse med revisionen af servicelovens voksenbestemmelser, jf. lov nr. 660 af 8. juni 2017 (lov om ændring af social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område), foretaget en forenkling af servicelovens § 100. Det forventes, at loven, der trådte i kraft den 1. januar 2018, vil nedbringe antallet af fejl i sagsbehandlingen generelt, og dermed også i forhold til statsrefusion.

Et af Børne- og Socialministeriets danmarkskort illustrerer omgørelsesprocenten i ankesager i alle landets kommuner på voksenområdet, herunder i sager efter servicelovens § 100. Det er, som nævnt oven for ministeriets forventning, at offentliggørelsen af kortet m.v. fremover ligeledes vil skærpe kommunernes opmærksomhed på kvaliteten i kommunernes sagsbehandling i disse sager.

5.4 Kvindekrisecentre, jf. SEL § 109

I 0 beretninger har revisor konstateret fejl i forbindelse med gennemgangen af personsagerne på området efter servicelovens § 109, om kvindekrisecentre.

I 2015 var der i 2 beretninger konstateret fejl i forbindelse med gennemgangen af personsagerne på området. De konstaterede fejl vedrørte manglende overholdelse af krav, som dækker over manglende indledende rådgivning og manglende opkrævning af egenbetaling for borgerens ophold på kvindekrisecentret.

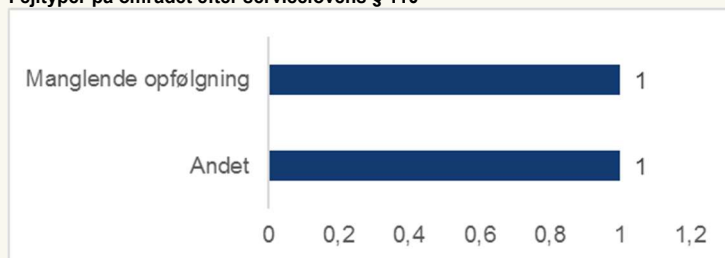
5.5 Forsorgshjem m.v., jf. SEL § 110

Revisor har konstateret fejl i 1 beretning på området efter servicelovens § 110, om forsorgshjem m.v.

Det er fejltypen "manglende opfølgning", der er konstateret. Fejltypen dækker over, at der ikke er udarbejdet handleplan og/eller opholdsplan i forbindelse med borgerens ophold på boformen.

Figur 5.5

Fejltyper på området efter servicelovens § 110

Kilde: Egne data

I 2015 var der i konstateret fejl i 4 beretninger. Den hyppigst konstaterede fejltipe var, at der ikke var udarbejdet handleplan og/eller opholdsplan i forbindelse med borgerens ophold på forsorgshjemmet. Dette var konstateret i 3 tilfælde.

5.6 Særligt dyre enkeltsager, jf. SEL § 176

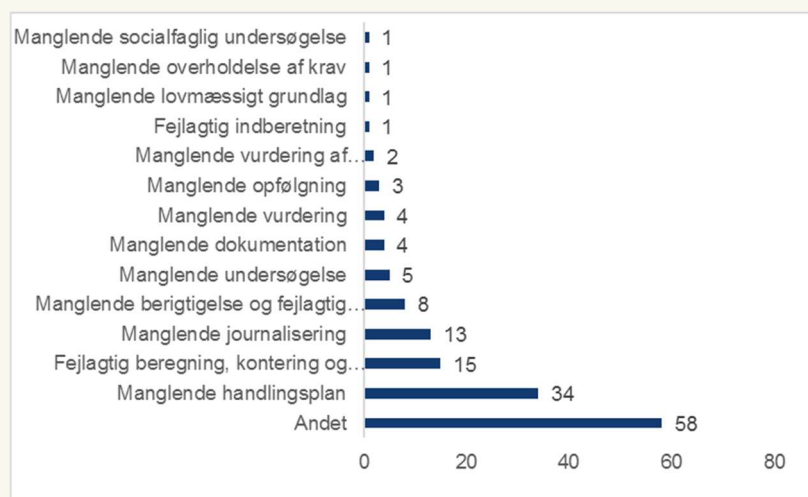
Serviceovens § 176 er en refusionsbestemmelse om særligt dyre enkeltsager, der omfatter udgifter til alle former for hjælp og støtte efter serviceloven.

De sager, hvor det samlede udgiftsniveau til borgeren overstiger grænsebeløbet, er omfattet for alle udgifter efter serviceloven. Der vil således være mulighed for, at kommunen kan opnå statsrefusion for udgifter til hjælp og støtte, der i sig selv ikke er omfattet af refusionsordningen.

De konstaterede fejl og mangler er konstateret i de underliggende personsager, uanset om der er tale om hjælp og støtte efter bestemmelser, der er refusionsbærende eller ej.

Gennemgangen af beretningerne for 2016 har vist, at der er konstateret fejl i 29 sager i kommunens administration af enten børn- og ungeområdet efter serviceovens kapitel 11 og/eller det specialiserede voksenområde efter serviceovens §§ 85-108. De hyppigst konstaterede fejltyper er "manglende handleplaner" og "fejltagtig beregning, kontering og udbetaling".

Figur 5.6
Fejtyper på området efter servicelovens § 176

Kilde: Egne data

I 2015 stod servicelovens § 176 for den forholdsvis største andel af konstaterede fejl og mangler, idet der i 36 beretninger var konstateret fejl og mangler i de underliggende person-sager på området for særligt dyre enkeltsager.

Børne- og Socialministeriet vurderer, at fejlprocenten på området fortsat er meget højt. Den høje fejlprocent skal imidlertid læses med det forbehold, at typerne og fejlniveauerne er forskellige og dermed ikke kan tages som et entydigt udtryk for, at sagsbehandlingskvaliteten på området generelt er lavt.

Det er dog en velkendt udfordring, at der konstateres mange formelle fejl i sagerne på området. Ministeriet har derfor over en årrække igangsat en række tiltag med fokus på at rette op på denne udfordring. Denne rapport vedrører regnskabsåret 2016, hvorfor en del af disse tiltag ikke har haft mulighed for at påvirke sagerne.

Endelig er det ministeriets vurdering, at der er behov for et aktuelt og retvisende billede af sagsbehandlingskvaliteten på området. Derfor indgår der et initiativ i årets satspuljeforhandlinger, som skal følge den aktuelle udvikling i kvaliteten af sagsbehandlingen i kommunerne på centrale sagsbehandlingsskridt i sager på området. Undersøgelsen skal gennemføres af Ankestyrelsen og være et supplement til de eksisterende undersøgelser på området.

6. Generelle og andre fejl

Gennemgangen af beretningerne for 2016 har vist, at der er konstateret 12 "generelle og andre fejl" fordelt på 11 beretninger.

Tabel 6.1.

Beretninger med generelle eller andre fejl

	2013	2014	2015	2016
Med fejl	56	41	27	11
Uden fejl 43	43	58	72	88
I alt	99	99	99	99

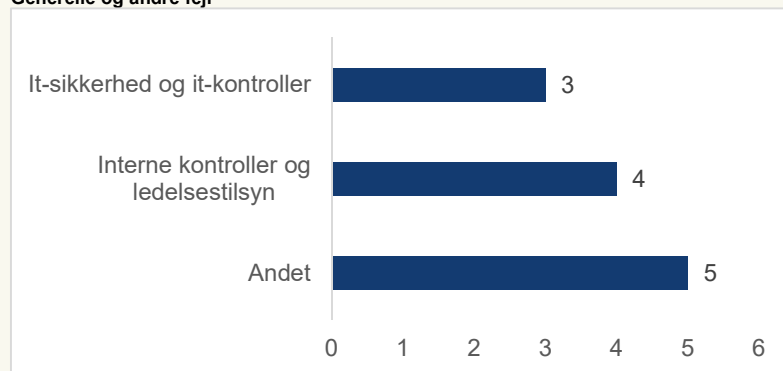
Kilde: Egne data .

Den generelle fejl, der tegner sig for den største andel af de konstaterede fejl, er fejl ved opgørelsen af den endelige restafregning af statsrefusion, jf. figur 6.1. nedenfor.

En væsentlig del af disse fejl drejer sig om fejl ved opgørelsen af udgifter til særligt dyre enkeltsager efter servicelovens § 176, eller opgørelsen af udgifter med 100 % statsrefusion efter servicelovens § 181, om hjælp til visse grupper af udlændinge.

Figur 6.1.

Generelle og andre fejl

Kilde: Egne data

Sammenfattende kan det konkluderes, at der gennem årene er en tendens til et faldende antal konstaterede fejl, der har medført kommentarer eller bemærkninger fra revisor.

Tabel 6.2**Fordelingen af generelle og andre fejl på fejltypen**

	2012	2013	2014	2015	2016
Opgørelse af endelig restafregning	24	25	7	17	
Interne kontroller og ledelsestilsyn	50	30	15	9	4
Andet	34	27	22	1	5
Forretningsgange	6	2	-	1	-
Systemafstemninger	-	2	-	1	-
Statusafstemninger	9	6	1	-	-
IT-sikkerhed og IT-kontroller	8	3	2	-	3
Overførsel af adm. Omkostninger	-	1	-	-	-
I alt	131	96	47	29	12

Kilde: Egne data

7. Tilsyn og opfølgning

Børne- og Socialministeriet har som led i udførelsen af tilsynet med de kommunale revisionsberetninger mulighed for at anmode den kommunale revision om at følge op på et område i det følgende regnskabsår. Det vil oftest være tilfældet, hvis revisionen har givet anledning til kommentarer eller bemærkninger, der sår tvivl om kommunens administration og hjemtagelse af refusion på områder, der hører under ministeriets ressortområde.

Ministeriet har derfor mulighed for, at anmode den kommunale revision om i næste års beretning at forholde sig til, om kommunen har rettet de fejl og mangler, som revisionen gav anledning til.

Ministeriet har derudover mulighed for, at anmode de enkelte kommuner om at indsende en redegørelse, der beskriver status på et givent område, der har givet anledning til revisionsbemærkning. Ministeriet vil oftest anmode kommunen om at beskrive i redegørelsen, hvordan kommunen agter at rette op på de forhold, der har givet anledning til bekymringen.

Hensigten med dette er, at ministeriet på den måde kan følge, om kommunen får rettet op på de fejl, som revisor har konstateret på et område. Hensigten er også at sikre, at kommunen

skærper opmærksomheden på, at der ikke må ske væsentlige fejl og mangler i kommunens administration af områderne og hjemtagelsen af statsrefusion.

7.1 Anmodninger om redegørelser

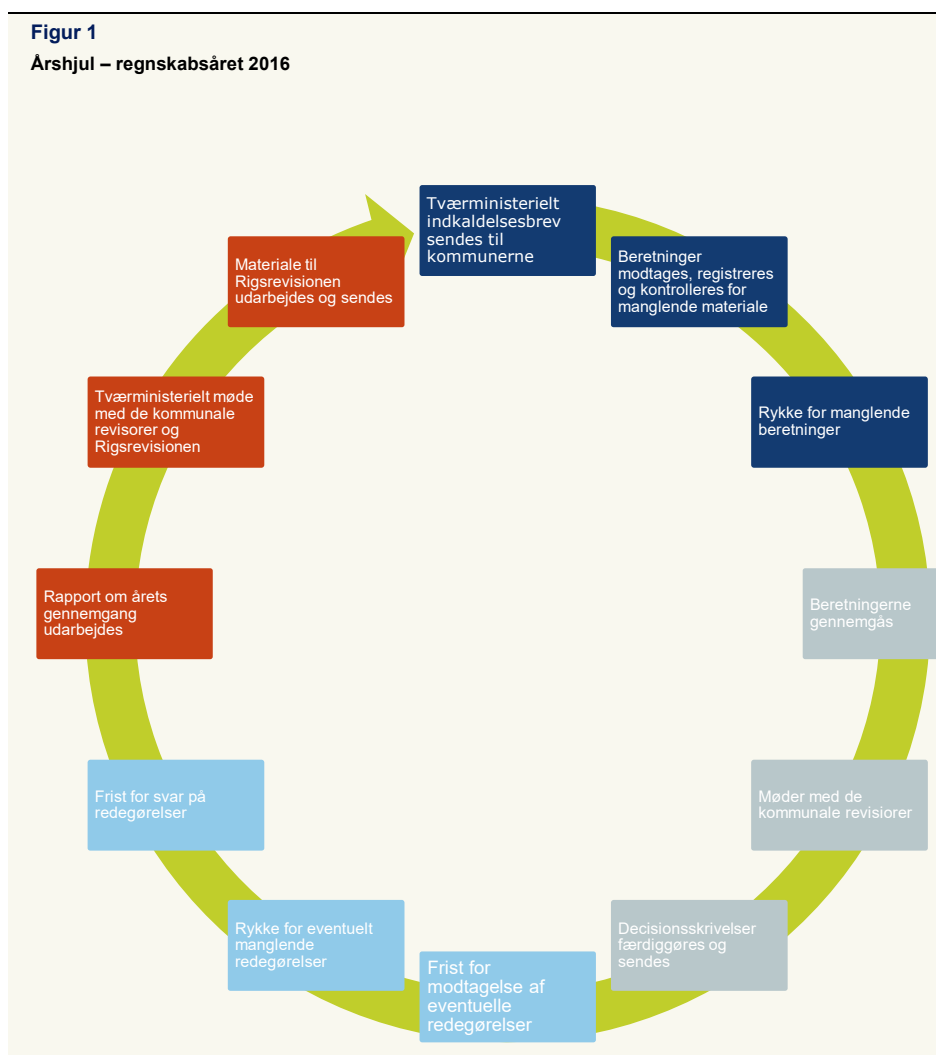
I forbindelse med tilsynet på Børne- og Socialministeriets område i 2015, var der alene fundet behov for at anmode én kommune om at indsende en redegørelse på et område. Ministeriet har i 2016 anmodet 8 kommuner om at indsende en redegørelse.

Dette er en markant stigning i forhold til 2015, men også i forhold til 2014, hvor to kommuner blev anmodet om at indsende en redegørelse.

Børne- og Socialministeriet bemærker, at ministeriet i flere sager har fundet anledning til at anmode kommunerne om en redegørelse samtidig med, at revisorerne i markant færre sager har fundet anledning til at afgive revisionsbemærkninger.

Bilag 1 Årshjul – regnskabsåret 2016

Figur 1
Årshjul – regnskabsåret 2016

Kilde: Egne data